

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

« 25 » 11 2016

Аккубаево

КАРАР

№ 633

Татарстан Республикасы Аккубай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан муниципаль жир контролен гамэлгэ ашыру буенча муниципаль функциялэрне башкарунын административ регламентын раслау турында

«Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 21 июлендәге 234-ФЗ номерлы федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, «юридик затларның һәм индивидуаль затларның хокукларын яклау турында» 26.12.2008 ел, № 294 Федераль закон нигезендә дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамэлгэ ашырганда», Татарстан Республикасы Аккубай муниципаль районы Советының 18.12.2014 карары белән. № 245 " Татарстан Республикасы Аккубай муниципаль районы территориясендә жирләрне файдалануга муниципаль жир контроле турында» Татарстан Республикасы Аккубай муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Аккубай муниципаль районы башкарма комитеты муниципаль жир контролен гамэлгэ ашыру буенча муниципаль функцияне үтәүнең кушымтада бирелгән административ регламентын расларга.

2. Татарстан Республикасы Аккубай муниципаль районының Аккубай муниципаль районының авылара территориясендә урнашкан жир мөнәсәбәтләре объектларына карата муниципаль жир контролен гамэлгэ ашыру буенча Аккубай муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасын үтәүнең административ регламентын раслау турында» Татарстан Республикасы Аккубай муниципаль районы Башкарма комитетының 2014 елның 12 гыйнварындагы 2 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Аккубай муниципаль районының рәсми сайтында бастырырга <http://Aksubayevo.tatarstan.ru>

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Башкарма комитеты Житәкчесе

А.Ф. Горбунов

1 нче кушымта
Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы
Башкарма комитетының
2016 елның «25» ноябрәндәге 633 номерлы
Карары белән расланды

МУНИЦИПАЛЬ ЖИР КОНТРОЛЕН ГАМӘЛГӘ АШЫРУ БУЕНЧА МУНИЦИПАЛЬ ФУНКЦИЯЛӘРНЕ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ ТАРАФЫННАН БАШКАРУНЫҢ АДМИНИСТРАТИВ РЕГЛАМЕНТЫ

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Административ регламент жир законнарын үтәү, Аксубай муниципаль районының авылар территориясендә урнашкан жир мөнәсәбәтләре объектларына карата жирләрдән файдалануга муниципаль жир контроле уздыру таләпләрен билгели торган муниципаль норматив-хокукый акт булып тора, шулай ук Аксубай муниципаль районы составына керүче авыл жирлекләре объектларына карата муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру, тикшерүләр оештыру һәм уздыру функцияләрен билгели торган жир мөнәсәбәтләре объектларына карата муниципаль жир контроле, муниципаль жир контроле органының эш итү срокларын һәм эзлеклеген билгели, жирле үзидарә органнары, структур бүлекчәләр, вазыйфай затлар арасында муниципаль жир контроле функцияләрен башкарганда үзара эшчәнлек тәртибен билгели.

1.2. Жир мөнәсәбәтләренә карата муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру функциясе (алга таба - муниципаль функция) түбәндәгеләр нигезендә башкарыла:

- Россия Федерациясе Жир кодексында;
- 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы федераль закон;
- Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында" 2008 елның 26 декабрәндәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - 294-ФЗ номерлы Федераль закон);
- Татарстан Республикасы Жир кодексында;
- Аксубай муниципаль районы Советының 2008 елның 08 декабрәндәге 78 номерлы карары белән расланган Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезләмә.
- Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы территориясендә жирләрдән файдалануга муниципаль жир контроле турында нигезләмә

хакында» 2014елның 18 декабрдәге 245 номерлы карары белән.

1.3. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты (алга таба - башкарма комитет) жир мөнәсәбәтләре объектларына карата жирләрдән файдалануга муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру функцияләрен башкаручы вәкаләтле орган (алга таба - муниципаль жир контроле органы) була.

Муниципаль жир контроле функцияләрен үтәүче вәкаләтле затлар булып башкарма комитет житәкчесенә беренче урынбасары һәм житәкчесе тора.

Муниципаль жир контроле объектлары булып Аксубай муниципаль районының авылара территориясендә урнашкан, шулай ук Аксубай муниципаль районы составына керүче авыл жирлекләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре тора.

1.4. Муниципаль жир контроле органы муниципаль жир контролен гамәлгә ашыра:

- жир кишәрлекләреннән файдалану тәртибе;
- жиргә хокукны раслый торган билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелмәгән жир кишәрлекләреннән файдалану һәм жир кишәрлекләренә үз белдекләре белән шөгыйльләнгән;
- гражданлык һәм жир законнарында билгеләнгән жир кишәрлекләрен үзләштерү срокларын жир хужалары, жирдән файдаланучылар һәм жирләренә арендага алуучылар тарафыннан үтәү;
- жирләрдән максатчан билгеләнү һәм рөхсәт ителгән файдалану төре буенча файдалану;
- жир кишәрлекләрен арендага алуучылар тарафыннан жир кишәрлеген арендага шартнамәсе шартларын үтәгәндә;
- файдалану хокукын кире кайтару тәртибен үтәп;
- жирләренә үз вакытында кайтару;
- жирләренә торышы һәм алардан файдалану турында дәрәс белешмәләр бирүгә;
- жирләрдән файдалану мәсьәләләре буенча законнарның башка таләпләрен үтәп.

1.5. үзләренә йөкләнгән вазыйфаларны үтәгәндә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы муниципаль жир контроле органының вәкаләтле затлары түбәндәгеләргә хокуклы:

- планлы, планнан тыш, документаль (камераль), күчмә тикшерүләр үткәргә;
- оешманың һәм объектларның хезмәт таныклығын күрсәткәндә, миләктәге, файдаланудагы, арендадагы һәм биләүдәге жир кишәрлекләрен тикшергә;
- тикшерүләр нәтижәләре буенча актлар (жир законнарын үтәүне, жир кишәрлеге мәйданын үлчәүне, территорияне тикшерүне тикшерү актлары) төзгә, фототаблицалар эзәрләргә, алар белән миләкчеләргә, хужаларына, кулланучыларга, жир кишәрлекләрен арендаторларга мәжбүри танышу белән тиешле хәбәрләр эзәрләргә;
- законлы эшчәнлекне гамәлгә ашыруга комачаулый торган гамәлләрне

булдырмый калуга яисә чикләүгә ярдәм итүне, шулай ук жир законнарын бозуда гаепле затларны билгеләүне сорап эчке эшләр органнарына мөрәжәгать итәргә;

- территориаль органнардан, федераль башкарма хакимият органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, вазыйфай затлардан, гражданнардан, милекчеләрдән, хужалардан, алардан файдаланучылардан, жир кишәрлекләре арендаторларыннан жирләрнең торышы һәм алардан файдалану турында белешмәләр, шул исәптән жир кишәрлекләренә хокукны таныкый торган документлар, муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру өчен кирәкле жир кишәрлекләреннән файдаланучы затлар турында белешмәләр соратып алырга һәм түләүсез алырга;

- гаепле затларны жаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен жир законнарын бозу турында тиешле дәүләт органнарына материаллар жиберергә;

- жир мөнәсәбәтләре белән бәйле мөрәжәгатьләр буенча күзәтчелек һәм контроль органнары белән уртак тикшерүләр уздырырга;

- юридик, вазыйфай затлар һәм гражданнар тарафыннан жир законнары таләпләрен үтәүне үз компетенциясе чикләрендә тикшереп торуну гамәлгә ашырырга;

- тикшерү уздырганда юридик зат, индивидуаль эшкуар тарафыннан мәжбүри таләпләр яисә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләр ачыкланган очракта, тикшерү уздырган муниципаль жир контроле органының Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә вазыйфай затлары ачыкланган хокук бозуларны бетерүне тикшереп тору, аларны кисәтү, гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, тирәлеккә зыян килүне булдырмау, дәүләтнең иминлеген тәмин итү, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуны кисәтү, шулай ук ачыкланган хокук бозуларны булдырган затларны жаваплылыкка тарту чараларын күрергә тиеш;

- тикшерү уздырганда юридик затның, аның филиалының, вәкиллегенә, структур бүлекчәсенә, шәхси эшкуарның эшчәнлегенә, аларның жир кишәрлекләрендә биналарны, төзелешләренә, корылмаларны, мондый объектларны эксплуатацияләү гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, дәүләт иминлегенә зыян китерү, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яисә мондый зыян килү куркынычы турыдан-туры гражданнар, шәхси эшмәкәрләр, шулай ук башка юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм контроль органнары игътибарына зыян китерүне булдырмау чараларын кичекмәстән кабул итәргә һәм аны кисәтү ысуллары турында теләсә нинди мәгълүмат бирергә тиеш;

- Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль берәмлекнең норматив-хокукый актларында каралган башка хокуклардан файдаланырга.

1.6. Муниципаль жир контроле буенча чаралар үткәру урыны.

Муниципаль жир контроле органының урнашу урыны, контакт

телефоннары, эш режимы турында белешмэләр:

а) почта адресы һәм телефон:

- 423060, ш.т.п. Ленин ур., 8 й., тел. 29330;

б) эш режимы:

- дүшәмбе – жомга, 8.00 сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр;

- шимбә, якшәмбе – ял көннәре.

- төшке аш - 12.00 сәгатътән 13.00 сәгатъкә кадәр.

Муниципаль функцияне үтәү урыны:

- документлар буенча тикшергәндә - муниципаль жир контроле органының урнашкан урыны буенча;

- урынга барып тикшергәндә - юридик затларның булган урыны (аларның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) яисә индивидуаль эшкуарларның яшәү урыны һәм аларның эшчәнлеген фактта башкару урыны буенча.

Әлеге Регламент кызыксынган затларга аны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән житкерелә <http://aksubayevo.tatarstan.ru>

1.7. Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга карата муниципаль жир контроле чараларын оештыру һәм үткәру Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган тәртиптә законлылык һәм аларның намуслылыгы презумпциясе принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.8. Жирләрдән файдалануга муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру функцияләрен үтәүнең фактик нәтижәсе түбәндәгеләр була:

- жир законнарының үтәлешен тикшерү актын төзү һәм тикшерү нәтижәләре буенча тапшыру;

- юридик затның, шәхси эшмәкәрнең, гражданның каралган мөрәжәгәте нәтижәләре буенча җавап эзерләү һәм җибәрү;

- кирәк булганда эчке эшләр органнарына, прокуратурага, эшкуарлык эшчәнлегә субъектларын дәүләт теркәвенә алу өчен мәгълүмат эзерләү һәм җибәрү;

- әлеге өлкәдә вәкаләтле дәүләт органына һәм башка контроль органнарына жир законнарын бозу буенча тикшерүләр эзерләү һәм җибәрү, Россия Федерациясе законнары нигезендә чаралар күрү өчен.

1.9. Жирләрдән файдалануга муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру функцияләрен үтәүнең соңгы нәтижәсе түбәндәгеләр була:

- жир законнарын бозуларны ачыклау һәм бетерү;

- гаепле затларны административ җаваплылыкка тарту;

- хокук бозучыларның жир законнары нормаларын һәм таләпләрен үтәве һәм үтәве.

II. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Авылара территориясендәге жирләрдән файдалануга муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру функцияләрен башкару тәртибенә таләпләр

2.1. Контроль чаралары планлы тикшерүүләр үткәрүнең еллык планы нигезендә, шулай ук законнар нигезендә оешмаларның һәм гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәп планнан тыш тикшерүүләр рәвешендә үткәрелә торган планлы тикшерүүләр рәвешендә гамәлгә ашырыла.

2.2. Юридик зат, шәхси эшкуар мәжбүри таләпләрнең һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләрнең эшчәнлеген гамәлгә ашыру барышында планлы тикшерүнең предметы булып тора.

Планлы тикшерүне үткәрү өчен муниципаль жир контроле органының еллык тикшерүүләр планы нигез булып тора.

Планлаштырылган тикшерүне еллык план буенча тикшерүүләр уздыруның еллык планына кертү өчен түбәндәгеләрдән соң өч ел узгач нигез була:

1) юридик затны, шәхси эшкуарны дәүләт теркәвенә алу;

2) юридик затны, шәхси эшмәкәрне соңгы планлы тикшерү үткәрүне тәмамлау;

3) юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан тиешле өлкәдә тапшырылган Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан эшкуарлык эшчәнлегенә аерым төрләрен гамәлгә ашыру башлану турында хәбәр ителә (күрсәтелгән хәбәрнамәне тапшыруны таләп итә торган эшләр башкарылган яисә хезмәтләр күрсәтелгән очракта).

Планлаштырылган тикшерүүләрне үткәрүнең еллык планы башкарма комитет житәкчесе тарафыннан раслана.

Планлы тикшерүүләр уздыруның еллык планы кызыксынган затларга аны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән (<http://aksubayevo.tatarstan.ru>) яисә башка мөмкин булган ысул белән житкерелә.

Планлы тикшерүне үткәрү турында юридик зат яисә индивидуаль эшкуар муниципаль жир контроле органы тарафыннан аны үткәрү башланганчы өч эш көненнән дә соңга калмыйча заказлы почта аша, тапшыру турында хәбәрнамә белән яисә мөмкин булган башка ысул белән заказлы почта аша тикшерү уздыру турында башкарма комитетның карар күчәрмәсен жибәрү юлы белән хәбәр ителә.

Ел саен тикшерүүләр планына кертү өчен чикләүләр:

- планлы тикшерү юридик затны яисә индивидуаль эшкуарны дәүләт теркәвенә алганнан соң өч елдан да иртәрәк үткәрелмәскә мөмкин;

- бер юридик затка яисә шәхси эшкуарга карата план буенча тикшерү өч елга бер тапкыр гына уздырылырга мөмкин (сәламәтлек саклау, мәгариф, социаль өлкәдә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыручы юридик затлардан һәм шәхси эшмәкәрләрдән тыш).

Ел саен юридик затларга (аларның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) һәм индивидуаль эшкуарларга планлы тикшерүүләр үткәрү планында түбәндәге белешмәләр күрсәтелә:

1) эшчәнлекләре план буенча тикшерелергә тиешле юридик затларның (аларның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) исемнәре, фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, юридик затларның

(аларның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) яисә индивидуаль эшкуарларның яшәү урыны һәм аларның үз эшчәнлеген фактта башкару урыны;

2) һәр планлы тикшерүнең максаты һәм аны уздыру нигезе;

3) һәр планлы тикшерүнең башлану датасы һәм аны уздыру вакыты;

4) конкрет планлы тикшерүне гамәлгә ашыручы муниципаль контроль органы исеме;

5) дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы, муниципаль контроль органы планлы тикшерү уздырганда мондый тикшерүдә катнашучы барлык органнарның исемнәре бергәләп күрсәтелә.

Планлы тикшерү документлар тикшерүе һәм (яисә) күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла.

Планлы тикшерүләр уздырган елга кадәр елның 1 сентябренә кадәр муниципаль жир контроле органы Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә планлаштырылган тикшерүләр уздыруның еллык планы проектын муниципаль жир контроле органы урнашкан урын буенча прокуратура органына жиберә.

2.3. Планнан тыш тикшерү предметы - мәжбүри таләпләрнең һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләрнең эшчәнлеген гамәлгә ашыру барышында юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан үтәлүе.

Планнан тыш тикшерү үткәрү өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм (яисә) таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турында элек бирелгән күрсәтмәне юридик зат, индивидуаль эшкуар тарафыннан үтәү срогы тәмамланса;

2) жирле үзидарә органнарына һәм гражданның, шул исәптән индивидуаль эшкуарларның, юридик затларның мөрәжәгатьләрен һәм гаризаларын муниципаль жир контроле органына дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан түбәндәге фактлар турында мәгълүмат керү:

а) гражданның гомеренә, сәламәтлегенә зыян китерү куркынычы барлыкка килү турында, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, дәүләт иминлегенә зыян китерү, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында;

б) гражданның гомеренә, сәламәтлегенә зыян китерү турында, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, дәүләт иминлегенә зыян китерү турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү турында;

в) кулланучылар хокукларын бозу турында (хокуклары бозылган гражданны мөрәжәгать иткән очракта);

3) прокуратура органнарына килгән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнар үтәлешенә күзәтчелек кысаларында планнан тыш тикшерү уздыру турында прокурор таләбе;

Муниципаль жир контроле органына мөрәжәгать иткән затны билгеләргә мөмкинлек бирми торган мөрәжәгатьләр һәм гаризалар планнан тыш тикшерү

үткөрү өчен нигез була алмый.

Планнан тыш тикшерү документлар тикшерүе һәм (яисә) күчмә тикшерү рәвешендә үткөрөлә.

Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга планнан тыш күчмә тикшерү муниципаль жир контроле органы тарафыннан федераль законнарда билгеләнгән нигезләрдә мондый юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча прокуратура органы белән килештерелгәннән соң үткөрөлөргә мөмкин.

Юридик зат, шәхси эшкуар планнан тыш күчмә тикшерү үткөрү турында муниципаль жир контроле органы житәкчесенәң федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә аны үткөрүне килештерү максатларында карар имзаланган көнне муниципаль жир контроле органы йә, электрон имза белән имзаланган электрон документны тапшыру турында хәбәр итеп яисә электрон документ рәвешендә жибәрү белән, юридик зат, индивидуаль эшкуар эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча прокуратура органына планнан тыш күчмә тикшерү уздыруны килештерү турында гариза жибәрә. Бу гаризага муниципаль жир контроле органы житәкчесенәң планнан тыш күчмә тикшерү уздыру турында күрсәтмәсенәң күчөргә һәм аны үткөрү өчен нигез булып торучы белешмәләр булган документлар кушымта итеп бирелә.

Планнан тыш күчмә тикшерү уздыруны килештерүдән прокуратура органы баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) юридик затның һәм индивидуаль эшкуарның планнан тыш күчмә тикшерүен үткөрүне килештерү турында гаризага кушымта итеп бирелә торган документларының булмавы;

2) федераль законнар нигезендә планнан тыш күчмә тикшерүне үткөрү өчен нигезләр булмау;

3) федераль законнарда билгеләнгән таләпләрне үтәмәү, муниципаль жир контроле органының планнан тыш күчмә тикшерү уздыру турындагы карарын рәсмиләштерүгә;

4) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларына, Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң норматив хокукый актларына каршы килә торган планнан тыш күчмә тикшерү үткөрүне гамәлгә ашыру;

5) муниципаль жир контроле органы вәкаләтләренә планнан тыш күчмә тикшерү предметының туры килмәве;

6) бер юридик затка яисә бер шәхси эшкуарга карата берничә дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы, муниципаль контроль органнары тарафыннан билгеләнгән бер үк мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен тикшерү.

Өгәр планнан тыш күчмә тикшерү үткөрү өчен гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә зыян китерү, хайваннарда, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, дәүләт иминлегенә зыян китерү, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләр һәм таләпләр бозылу очрагы ачыкланса, кичектергесез чаралар күрү зарурлыгына бәйле рәвештә мондый хокук бозулар башкарылган вакытта, муниципаль жир контроле органы документларны прокуратура

органнарына 24 сэгать эчендэ жибэрү барышын тикшереп тору чараларын үткэрү турында хэбэр итеп, планнан тыш күчмэ тикшерүгэ керешергэ хокуклы.

Прокурор яки аның урынбасарының планнан тыш күчмэ тикшерү уздыруны килештерү турындагы яки аны үткөрүне килештерүдөн баш тарту турындагы карарына карата югарырак торучы прокурорга яисэ судка шикаятъ белдерелергэ мөмкин.

Планнан тыш күчмэ тикшерү үткэрү турында, федераль законнарда билгелэнгән, үткэрү нигезлэре федераль законнарда билгелэнгән планнан тыш күчмэ тикшерүдөн тыш, юридик затка, индивидуаль эшкуарга аны үткэрү башланганчы кимендэ 24 сэгать кала мөмкин булган телэсэ нинди ысул белән хэбэр ителэ.

Юридик зат, шәхси эшкуар эшчәнлеге нәтижәсендэ гражданның гомеренэ, сәламәтлегенэ зыян килгән яисэ сәбәп булган очракта, хайваннарда, үсемлеклэргэ, әйләнэ-тирә мохиткэ, дәүләт иминлегенэ зыян килгән, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан яисэ килеп чыгарга мөмкин булган очракта, юридик затларга, шәхси эшмәкәрлэргэ планнан тыш күчмэ тикшерү үткәрелэ башлау турында алдан хэбэр итү таләп ителми.

2.4. Һәр тикшерүнең дәвамлылығы 20 эш көнөнән артып китә алмый.

Кече эшкуарлыкның бер субъектына карата планлы күчмэ тикшерүне уздыруның гомуми срогы кече предприятие өчен елына 50 сэгать һәм микропредприятие өчен 15 сэгатьтән арта алмый.

Күчмэ планлы тикшерү уздыручы муниципаль жир контроле органы вазыйфаи затларының мотивлаштырылган тәкъдимнәре нигезендэ катлаулы һәм (яисэ) озак вакытлы тикшеренүләр, сынаулар, махсус экспертиза һәм тикшерүләр уздыру зарурлығына бәйлә аерым очракларда мондый орган житәкчесе тарафыннан күчмэ планлы тикшерүне үткэрү срогы әлеге орган житәкчесе тарафыннан озайтылырга мөмкин, әмма кече предприятиелэргэ, микропредприятиелэргэ карата - 20 эш көнөнэ, кимендэ 15 сэгатькэ озайтылырга мөмкин.

2.5. Белгечләр, эксперт оешмалары контролендэ тиешле экспертизалар һәм бәяләмәләр үткэрү өчен жәлеп ителә торган чараларда катнашу каралган:

- муниципаль жир контроле органы житәкчесе, муниципаль жир контроле органы житәкчесе урынбасары карары буенча;

- муниципаль жир контроле органы белән төзелә торган һәм тиешле өлкәдә муниципаль контрольне гамәлгэ ашыру функцияләрен башкару өчен бүлеп бирелә торган жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана торган шартнамә (килешү) нигезендэ.

Документлар буенча тикшерү предметы булып аларны оештыру-хокукый рәвешен, хокукларын һәм бурычларын, аларның эшчәнлеген гамәлгэ ашырганда кулланыла торган һәм муниципаль хокукый актларда билгелэнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне үтәүгэ бәйлә булган документлардагы юридик зат, шәхси эшкуар документларындагы белешмәләр тора.

Документлар буенча тикшерү үткэрү барышында вәкаләтле затлар

тарафыннан беренче чиратта муниципаль жир контроле органы карамагында булган юридик зат, шәхси эшкуар турындагы белешмәләр, шул исәптән алдагы тикшерүләр актлары, административ хокук бозулар турында дәүләт органнары эшләрен карау материаллары һәм әлеге юридик затларга, дәүләт һәм муниципаль жир контроле шәхси эшмәкәрләренә карата башкарылган эшләр нәтижәләре турындагы башка документлар карала.

Муниципаль жир контроле органы карамагындагы документлардагы белешмәләрнең дәрәҗәгә нигезле шик тудырса йә әлеге белешмәләр юридик зат, индивидуаль эшкуар тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең яисә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, муниципаль жир контроле органы юридик зат, индивидуаль эшкуар адресына документлар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыруны таләп итеп, дәлилленгән гаризаны жибәрә. Мөрәҗәгатькә муниципаль жир контроле органы житәкчесенә, житәкче урынбасарының документлар тикшерү уздыру турындагы боерыгының яисә боерыгының мөһерә белән таныкланган күчәрмәсә кушып бирелә.

дәлилленгән гарызнамә алынган көннән алып 10 эш көне эчендә юридик зат, индивидуаль эшкуар гарызнамәдә күрсәтелгән документларны муниципаль жир контроле органына жибәрергә тиеш.

Мөрәҗәгатьтә күрсәтелгән документлар мөһер (ул булса) белән таныкланган күчәрмәләр рәвешендә һәм, димәк, шәхси эшкуарның, аның вәкаләтле вәкиле, житәкче, юридик затның башка вазыйфай затының имзасы белән тапшырыла. Юридик зат, шәхси эшмәкәр гарызнамәдә күрсәтелгән документларны электрон документлар рәвешендә Россия Федерациясә Хөкүмәтә билгеләгән тәртиптә тапшырырга хокуклы.

Әгәр Россия Федерациясә законнарында башкасы каралмаган булса, муниципаль жир контроле органына тапшырыла торган документларның нотариаль таныклығын таләп итү рәхсәт ителми.

Документлар буенча тикшерү барышында юридик зат, индивидуаль эшкуар тәкъдим иткән документлардагы хаталар һәм (яисә) каршылыklar ачыкланган очракта йә әлеге документлардагы белешмәләрнең туры килмәве, муниципаль жир контроле органында булган документлардагы һәм (яисә) муниципаль жир контролен гәмәлгә ашыру барышында алынган белешмәләрдәгә белешмәләргә туры килмәве ачыкланган очракта, бу хакта мәгълүмат юридик затка, шәхси эшкуарга 10 эш көне дәвамында язма формада кирәкле аңлатмалар бирүне таләп итеп жибәрелә.

Тәкъдим ителгән документларда ачыкланган хаталар һәм (яисә) каршылыklar йә белешмәләрнең туры килмәве турында муниципаль жир контроле органына аңлатмалар бирүче юридик зат, индивидуаль эшкуар өстәмә рәвештә муниципаль жир контроле органына элек тапшырылган документларның дәрәҗәгә раслый торган документларны тапшырырга хокуклы.

Документлар буенча тикшерү уздыра торган вәкаләтле зат юридик затның, индивидуаль эшкуарның, аның вәкаләтле вәкиле тарафыннан тапшырылган аңлатмаларны һәм элек тапшырылган документларның

дөрөслөгөн раслый торган документларны житәкче яисә башка вазыйфаи зат тарафыннан тәкъдим ителгән яисә башка вазыйфаи зат карарга тиеш. Күрсәтелгән аңлатмаларны һәм документларны караганнан соң йә аңлатмалар булмаганда муниципаль жир контроле органы мәжбүри таләпләрне яисә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрне бозу билгеләрен ачыкласа, муниципаль жир контроле органының вәкаләтле затлары урынга барып тикшерү үткәргә хокуклы.

Документлар буенча тикшерү уздырганда муниципаль жир контроле органы юридик заттан, шәхси эшкуардан документлар тикшерүенә карамаган белешмәләрне һәм документларны таләп итәргә хокуклы түгел.

2.6. Күчмә тикшерү предметы булып юридик зат, индивидуаль эшкуар документларындагы белешмәләр, күрсәтелгән затлар тарафыннан территорияләр, биналар, корылмалар, биналар, бүлмәләр, мондый объектларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган мөлкәт һәм муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне үтәү буенча алар кабул итә торган чаралар тора.

Күчмә тикшерү документлар буенча тикшергәндә муниципаль жир контроле органы карамагындагы белешмәләрнең, юридик затка, шәхси эшкуарга караган жир кишәрлекләренә карата тулылыгын һәм дөрөслөгөн тикшерү мөмкин булмаган очракта үткәрелә.

Күчмә тикшерү муниципаль жир контроле органының вәкаләтле затлары тарафыннан хезмәт таныклыкларын күрсәтүдән, урынга барып тикшерүне билгеләү турында муниципаль жир контроле органы житәкчесенә яисә башка вазыйфаи затының, индивидуаль эшкуарның, аның вәкаләтле вәкиленәң карары яисә муниципаль жир контроле органы житәкчесенәң, житәкче урынбасарының боерыгы һәм урынга барып тикшерүне үткәрүче затларның вәкаләтләре белән, шулай ук урынга барып тикшерүне үткәрүнең максатлары, бурычлары, нигезләре, контроль буенча чаралар төрләре һәм күләме, экспертлар төркеме составы, урынга барып тикшерүгә жәлеп ителә торган эксперт оешмалары вәкилләре, аны үткәрү сроклары һәм шартлары белән бергә тикшерүне үткәрүдән башлана.

Житәкче, башка вазыйфаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, индивидуаль эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле күчмә тикшерү уздыручы муниципаль жир контроле органының вәкаләтле затларына, күчмә тикшерү максатларына, бурычларына һәм урынга чыгып тикшерү предметына бәйле документлар белән танышу мөмкинлеген бирергә, урынга барып тикшерү алдыннан документлар тикшерүе үткәрелмәгән очракта, шулай ук урынга барып тикшерүне үткәрүче вәкаләтле затларга һәм экспертларны, эксперт оешмалары вәкилләренәң файдаланыла торган территориягә керүен тәмин итәргә тиеш.

Тикшерүләрне оештыру һәм уздыру тәртибен билгели торган 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланылмый:

1) дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне, юридик затларны, индивидуаль эшкуарларны һәм күрсәтелгән затларга дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контроль органнары таләпләрен үтәү

һәм мәғълүмат бирү буенча бурычлар йөкләнмәгән контроль чараларына;

2) һәләкәтләр, житештерүдә бәхетсезлек очрақлары, кешеләр, хайваннар һәм үсемлекләрнең йогышлы һәм массакуләм йогышлы булмаган авырулары (агуланулар, жиңелүләр) килеп чыгу сәбәпләрен тикшергәндә, әйләнә-тирә мохиткә, гражданныр һәм юридик затлар мөлкәтенә, дәүләт һәм муниципаль мөлкәткә зыян китергәндә.

III. Административ процедуралар

3.1. Жирләрдән файдалануга муниципаль жир контролен үткәрү функциясен гамәлгә ашыру түбәндәге административ процедураларны үз эченә ала:

- контрольдә тоту чараларын үткәрү турында карар кабул итү;

- юридик затларның урнашкан урыны (аларның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) яисә индивидуаль эшқуарларның яшәу урыны һәм аларның эшчәнлеген фактта башқару урыны буенча тикшерелә торган оешмага, шәхси эшқуарга контроль һәм хәбәр итү чараларын әзерләү;

- контрольдә тоту чараларын үткәрү;

- кушымталарның күчермәләре булган актны рәсмиләштерү һәм тапшыру (алар булса).

3.2. Тикшерү муниципаль жир контроле органы житәкчәсе карары нигезендә үткәрелә.

Тикшерү бары тик әлегә административ регламентның 1.3 пункттында күрсәтелгән вәкаләтле зат яисә вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә ала.

Муниципаль жир контроле органы житәкчәсе карарында түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) муниципаль жир контроле органы исеме;

2) тикшерү уздыруга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, аталарының исемнәре, вазыйфалары, шулай ук тикшерү уздыруга жәлеп ителә торган экспертларның, эксперт оешмалары вәкилләренә;

3) юридик затларның (аларның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) яисә индивидуаль эшқуарларның яшәу урыны һәм аларның эшчәнлеген фактта башқару урыны тикшерелә торган юридик затның исеме яисә индивидуаль эшқуарның фамилиясе, исеме, атасының исеме;

4) максаты, бурычлары, тикшерү предметы һәм аны үткәрү вакыты;

5) тикшерү үткәрүнең хокукый нигезләре, шул исәптән муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләр һәм таләпләр;

6) тикшерү үткәрү максатларына һәм бурычларына ирешү өчен кирәкле контроль чараларын уздыру сроқлары һәм исемлеге;

7) муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча административ регламентлар исемлеге;

8) тикшерү үткәрү максатларына һәм бурычларына ирешү өчен юридик зат, индивидуаль эшқуар тарафыннан тапшырылырга тиешле документлар

исемлеге;

9) һәр тикшерүне уздыруның башлану һәм тәмамлану даталары.

3.3. Муниципаль жир контроле органы житәкчесе карарының таныкланган күчермәләре тикшерү уздыручы муниципаль жир контроле органының вәкаләтле затлары, житәкче, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, индивидуаль эшкуар, аның вәкаләтле вәкиленә хезмәт таныклыklarын күрсәтеп бер үк вакытта имза сала. Тиешле затлар таләбе буенча муниципаль жир контроле органының вәкаләтле затлары үз вәкаләтләрен раслау максатларында бу орган турында мәғлүматны тапшырырга тиеш.

3.4. Житәкче, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле үтенече буенча, муниципаль жир контроле органының вәкаләтле вәкиле тикшерү узарга тиешле затларны тикшерү эшләрен башкарганда юридик зат, индивидуаль эшкуар файдалана торган объектларда тикшереп торыу һәм аларны уздыру тәртибенәң административ регламентлары белән таныштырырга тиеш.

3.5. Муниципаль жир контроле органының вәкаләтле затлары тикшерү уздырганда түбәндәгеләргә бурычлы:

1) мәжбүри таләпләрне һәм муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләргә үз вакытында һәм тулысынча үтәргә;

2) тикшерү үткәрелә торган юридик затның, индивидуаль эшкуарның Россия Федерациясе законнарын, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

3) муниципаль жир контроле органы житәкчесенәң, житәкче урынбасарының аны үткәрү турында күрсәтмәсе яисә боерыгы нигезендә тикшерү уздырырга;

4) бары тик хезмәт бурычларын үтәгән вакытта гына тикшерү үткәрү, урынга барып тикшерү - хезмәт таныклыklarын күрсәткәндә генә, муниципаль жир контроле органы житәкчесенәң, житәкче урынбасарының, муниципаль жир контроле органы житәкчесе урынбасарының һәм федераль законнарда каралган очрақларда - тикшерү уздыруны килештерү турындагы документның күчермәләре;

5) житәкчегә, башка вазыйфай затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә тикшерү үткәргәндә катнашуга һәм тикшерү предметына караган мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирергә комачауламаска;

1.6.3.6. тикшерү предметына кагылышлы мәғлүматны һәм документларны юридик затның тикшерүдә катнашучы житәкчесенә, башка вазифай затына яки вәкаләтле вәкиленә, тикшерүдә катнашучы шәхси эшмәкәргә, аның вәкаләтле вәкиленә тапшырырга;

1.6.3.7. юридик затның житәкчесен, башка вазифай затын яки вәкаләтле вәкилен, шәхси эшмәкәрне, аның вәкаләтле вәкилен тикшерү нәтижәләре белән таныштырырга;

8) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә күрсәтелгән хокук бозуларның авырлыгының, кешеләрнең тормышы, сәламәтлеге, хайваннар, үсемлекләр, әйләнә-тирә мохит, дәүләт иминлеге өчен потенциал куркыныч-ларының туры килүен исәпкә алырга, шулай ук гражданның, шул исәптән индивидуаль эшкуарларның, юридик затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен нигезсез чикләүгә юл куймаска;

9) юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр тарафыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә үз гамәлләренә нигезләгән раслаганда;

10) әлеге Регламентта билгеләнгән тикшерүне уздыру срокларын үтәргә;

11) Россия Федерациясе законнарында каралмаган юридик заттан, шәхси эшкуардан документлар һәм башка белешмәләр таләп итмәскә;

12) житәкче, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, индивидуаль эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле үтенече буенча урынга чыгып тикшерү үткәру алдыннан аларны административ регламент нигезләмәләре белән таныштырырга, аның нигезендә тикшерү уздырыла;

13) уздырылган тикшерү турында журналда тикшерүләргә исәпкә алу турында язма башкарырга.

3.6. Тикшерү уздырганда муниципаль жир контроле органының вәкаләтле затлары түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен тикшерергә, әгәр мондый таләпләр әлеге вәкаләтле затлар исемненән эш итүче муниципаль жир контроле органы вәкаләтләренә кермәсә;

2) житәкче, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, индивидуаль эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле булмаган очракта, федераль законнарда каралган нигезләрдә мондый тикшерүне үткәру очракларыннан тыш, планлы яисә планнан тыш күчмә тикшерүне гамәлгә ашырырга;

3) тикшерү предметына карамаган документларны, мәгълүматны тапшыруны таләп итәргә, шулай ук мондый документларның төп нөсхәләрен алырга;

4) дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан эшкуарлык эшчәнлегенә гамәлгә ашыра башлау өчен бирелә торган юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар тарафыннан рөхсәтләр, бәяләмәләр һәм башка документларны, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, алуны таләп итәргә;

5) муниципаль жир контроле органына тапшырыла торган документларның нотариаль таныклыгын таләп итәргә;

6) тикшерү үткәру нәтижәсендә алынган һәм дәүләт, коммерция, хезмәт, закон белән саклана торган башка серне тәшкит иткән мәгълүматны, Россия Федерациясе законнарында каралган очраклардан тыш, таратырга;

7) тикшерү уздыруның билгеләнгән срокларын арттырырга;

8) юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга алар исәбеннән контроль буенча чаралар үткәру турында күрсәтмәләр яисә тәкъдимнәр бирүне гамәлгә ашырырга.

3.7. Тикшерү нәтижеләре буенча муниципаль жир контроле органының тикшерү уздыручы вәкаләтле затлары тарафыннан билгеләнгән рәвештә ике нөсхәдә акт төзелә.

Тикшерү актында:

- түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) тикшерү актын төзү датасы, вакыты һәм урыны;
2) муниципаль жир контроле органы исеме;
3) муниципаль жир контроле органы житәкчесенә, житәкче урынбасарының карар яисә боерыгының датасы һәм номеры;

4) тикшерү үткәргән вәкаләтле затның яисә вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, атасының исеме һәм вазыйфалары;

5) тикшерелә торган юридик затның исеме яисә индивидуаль эшкуарның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме, шулай ук тикшерү уздырганда шунда булган индивидуаль эшкуарның вәкаләтле вәкиле фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм вазыйфаи заты яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле;

6) тикшерү уздыру датасы, вакыты, дәвамлылығы һәм урыны;

7) тикшерү нәтижеләре турында, шул исәптән муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне ачыкланган бозулар турында, аларның характеры турында һәм күрсәтелгән хокук бозуларга юл куйган затлар турында белешмәләр;

8) житәкченә, башка вазыйфаи затның яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарның, аның тикшерү үткәргәндә шунда булган вәкаләтле вәкиленә тикшерү акты белән танышуы яисә танышудан баш тартуы турында, аларның имзалары булу яисә имзалаудан баш тарту турында белешмәләр, шулай ук үткәрилгән тикшерү турында белешмәне исәпкә алу турында йә мондый язманы әлеге журналның юридик затның, индивидуаль эшкуарның күрсәтелгән журнал булмауга бәйлә рәвештә кертү мөмкинлегә булмау турында белешмәләр;

- тикшерү үткәргән вәкаләтле затның яисә вәкаләтле затларның имзалары куела.

Тикшерү актына тикшерү нәтижеләренә бәйлә документлар яисә аларның күчермәләре кушымта итеп бирелә.

Тикшерү акты тикшерү тәмамланганнан соң ук ике нөсхәдә төзелә, аларның берсе, кушымталарның күчермәләрен теркәп, тикшерү акты белән танышу турында яки танышудан баш тарту турында раслау кәгазенә имза куйдырып, юридик зат житәкчесенә, башка вазифаи затына яки вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшмәкәргә, аның вәкаләтле вәкиленә тапшырыла.

«Житәкче, башка вазифаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшмәкәр, аның вәкаләтле вәкиле булмаган очракта, шулай ук тикшерелүче зат тикшерү акты белән танышу турында расписка бирүдән яисә танышу турында баш тарткан очракта, акт заказлы почта аша тапшыру турында хәбәрнамә белән жибәрелә, ул муниципаль контроль органы эшендә сакланучы тикшерү акты нөсхәсенә теркәлә.

Тикшерү актын төзү өчен өстәмә белешмәләр алырга кирәк булган очракта, тикшерү акты контроль буенча чаралар тәмамланганнан соң өч эш

көнөннән артмаган срокта төзелә һәм муниципаль жир контроле органы эшендә саклана торган тикшерү акты нөсхәсенә беркетелгән заказлы почта жиберүе белән жиберелә, ул тикшерү акты нөсхәсенә беркетелә.

Урынга чыгып планнан тыш тикшерү үткәрү өчен аны үткәрүне прокуратура органы белән килештерү таләп ителгән очракта, тикшерү актының күчермәсе тикшерү акты төзелгән көннән алып биш эш көне эчендә тикшерү үткәрүне килештерү турында карар кабул ителгән прокуратура органына юллана.

Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган тикшерү нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

Муниципаль жир контроле органының вәкаләтле затлары тарафыннан тикшерүләргә исәпкә алу журналында үткәрелгән тикшерү турында түбәндәгеләр хакында белешмәләр булган язма гамәлгә ашырыла:

- муниципаль жир контроле органы исеме;
- тикшерүне уздыруның башлану һәм тәмамлану көне, ае, елы;
- аны уздыру вакыты;
- тикшерүнең хокукый нигезләрен, максатларын, бурычларын һәм предметын;
- тикшерүне үткәргән вәкаләтле затның яисә вәкаләтле затларның фамилияләрен, исемнәрен, аталарының исемнәрен һәм вазыйфаларын күрсәтеп һәм имзаларын язып, ачыкланган хокук бозулар һәм бирелгән күрсәтмәләргә.

Тикшерүләргә исәпкә алу журналы булмаганда, бу хакта тикшерү актында язып куела.

IV. Муниципаль жир контроле буенча чаралар үткәргәндә жир кишәрлекләре милекчеләренә, жирдән файдаланучыларның, жир биләүчеләренә һәм жир кишәрлекләрен арендаучыларның хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы

4.1. Жир кишәрлекләре милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир биләүчеләр һәм жир кишәрлекләрен арендага алуучылар йә аларның законлы вәкилләре муниципаль жир контроле буенча чаралар уздырганда түбәндәгеләргә хокуклы:

- муниципаль жир контроле буенча чаралар уздырганда катнашырга һәм тикшерү предметына кагылышлы мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирергә;
- муниципаль жир контроле буенча чаралар нәтижәләре белән танышырга һәм алар белән, шулай ук муниципаль жир контроле органының вәкаләтле затларының аерым гамәлләре белән килешергә;
- гамәлдәге законнарда, әлеге Регламентта һәм башка норматив хокукый актларда каралган мәгълүматны алырга.

4.2. Жир кишәрлекләре милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен арендага алуучылар бурычлы:

- муниципаль жир контроле буенча чаралар уздырганда үз вәкилләренә

булуын яисэ анда булуын тээмин итэргэ;

- жирлэрдэн файдалану һәм аларны саклау мәсьәлэләрен жайга сала торган жир кишәрлекләренә хокуклар турындагы документларны, проект-техник һәм башка материалларны тапшырырга;

- күрсәтелгән чараларны башкарганда муниципаль жир контроле чараларын оештыруда һәм үткәрүдә ярдәм күрсәтергә.

4.3. Муниципаль жир контроле буенча чаралар үткәрүгә комачаулаучы затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

V. Муниципаль жир контроле органы хезмәткәрләренә җаваплылыгы

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы вәкаләтле затлар вазыйфай бурычларны тиешенчә үтәмәгән, хокукка каршы гамәлләр кылган (гамәл кылмаган) очрақларда Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

VI. Муниципаль жир контроле органы хезмәткәрләренә гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

Муниципаль жир контроле органының вәкаләтле затларының гражданның, юридик яисә вазыйфай затның, индивидуаль эшкуарның хокукларын бозуга китергән гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

VII. Йомгаклау нигезләмәләре

7.1. Муниципаль жир контроле органы житәкчесе:

- вәкаләтле затларның хезмәт бурычларын үтәвен тикшереп тора;

- вәкаләтле затларның аларның хезмәт бурычларын тиешенчә үтәмәү очрақларын исәпкә ала;

- тиешле хезмәт тикшерүләре үткәрә;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә мондый вәкаләтле затларга карата чаралар күрә.

Россия Федерациясе законнарын бозуда гаепле затларга карата кабул ителгән чаралар турында мондый чаралар кабул ителгән көннән алып 10 көн эчендә муниципаль жир контроле органына язма рәвештә хокук һәм (яисә) законлы мәнфәгатләрә бозылган юридик затка, индивидуаль эшкуарга хәбәр итэргә тиеш.

7.2. Федераль законда һәм әлеге Регламентта билгеләнгән тикшерүләренә оештыру һәм үткәрүгә карата таләпләрне тупас бозып муниципаль жир контроле органы тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре юридик зат, индивидуаль эшкуар тарафыннан муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуның дәлилләре була алмый һәм юридик зат, шәхси эшкуар, вазыйфай зат гаризасы нигезендә суд тарафыннан

юкка чыгарылырга тиеш.

Тупас хокук бозуларга түбэндәгеләрдә каралган таләпләрне бозу керә:

1) 294-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2, 3 өлешләре (планлы тикшерүне уздыру нигезләре булмау), 9 статьясындагы 12 өлеше һәм 16 өлеше (тикшерү үткәрү турында хәбәр итү вакыты);

2) 294-ФЗ номерлы Федераль законның 2 статьясындагы 7 пункты (билгеләнгән тәртиптә аккредитацияләnmәгән гражданнарны һәм оешмаларны тикшереп тору чараларын үткәргә жәлеп итү өлешендә);

3) 294-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешенәң 2 пункты, 3 өлеше (планнан тыш күчмә тикшерү уздыру нигезләре), 5 өлеше (юридик затка, индивидуаль эшкуарга карата планнан тыш күчмә тикшерүне прокуратура органнары белән килештерү);

4) 294-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясындагы 2 өлеше (кече эшкуарлык субъектларына карата планлы күчмә тикшерүләр уздыру срокларын һәм вакытын бозу);

5) 294-ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлеше (дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы житәкчесе, муниципаль жир контроле органы житәкчесе күрсәтмәсеннән башка тикшерү үткәрү);

6) 294-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясының 3 пункты (тикшерү предметына карамаган документлар таләбе), 6 пункты (тикшерүләр үткәрүнең билгеләнгән срокларын арттыру);

7) 294-ФЗ Федераль законның 16 статьясындагы 4 өлеше (тикшерү актын тапшырмау);

8) 294-ФЗ Федераль законның 9 статьясындагы 3 өлеше (план тикшерүләрен уздыруның еллык планына кертелмәгән планлы тикшерүне үткәрү өлешендә);

9) 294-ФЗ номерлы Федераль законның 12 статьясындагы 3 өлеше (тикшерү үткәрелә торган юридик затлар һәм индивидуаль эшкуарлар белән граждан-хокукый һәм хезмәт мөнәсәбәтләрендә торучы экспертлар, эксперт оешмалары тикшерүләрен уздыруда катнашу өлешендә).
